

4 juni 2023

Jozua volgt Mozes op

Jozua 1

Thema: God wijst Jozua aan als nieuwe leider

Doel

De kinderen ontdekken dat God het volk Israël niet loslaat, maar een nieuwe leider geeft om hen in het beloofde land te brengen.

Toelichting

Mozes, de grote leider die Israël uit Egypte leidde, sterft. Hoe zal het verder gaan met het volk? Wie zal het nu moeten leiden? Zullen de Israëlieten na de lange, ingewikkelde woestijnreis iemand anders gehoorzamen? In Numeri 27 lezen we dat Mozes Jozua heeft aangewezen, een man met de kracht van Gods Geest. Hem legt hij de handen op. Jozua spreekt het volk toe en de Israëlieten luisteren naar hem.

Onder zijn leiding trekt Israël verder op weg naar het beloofde land. Vastberaden en standvastig (vs. 9 en 18). Na drie dagen zullen ze over de Jordaan zijn. Jozua hoeft niet ongerust te zijn, want God zegt tegen hem: 'Wees vastberaden en standvastig, want de HEER, je God, staat je bij' (vs.9). En het volk belooft Jozua gehoorzaamheid en wenst hem toe dat hij vastberaden en standvastig zal zijn.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Eerst Mozes, nu Jozua

Richtlijnen: Mozes heeft het volk Israël uit Egypte door de woestijn geleid. Hij was de leider. Mozes sterft op de berg Nebo. Wie komt er nu op de plaats van Mozes? Wie wijst hun nu de weg naar het beloofde land? Mozes heeft voor zijn sterven Jozua aangewezen. Hij heeft hem in naam van God gezegend. Dat betekent dat God Jozua zal helpen om een goede leider te zijn.

God zelf zegt tegen Jozua dat hij het doel van God steeds in gedachten moet houden. God zal overal bij hem zijn. Dat zegt Jozua ook tegen de Israëlieten. Ze beloven Jozua te gehoorzamen en vertrouwen op God.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: De opvolger van Mozes

Richtlijnen: Vraag aan de kinderen of ze iets weten over de reis uit Egypte naar het beloofde land. Wat is er gebeurd onderweg? De Israëlieten waren bang voor honger en dorst, vijanden vielen hen aan, ze kregen de Tien Geboden, ze klaagden over van alles en maakten zelfs een gouden kalf. Dat had Mozes allemaal meegemaakt. Nu wordt de oude Mozes opgevolgd. Een nieuwe en jongere leider moet Israël in Kanaän brengen.

Mozes heeft voor zijn sterven Jozua aangewezen. Zijn naam betekent redder. Hij is een van de twee verkenners die veertig jaar geleden erop vertrouwden dat Israël Kanaän met Gods hulp kon binnengaan. Mozes heeft Jozua namens God gezegend. Nu spreekt God tegen Jozua: wees vastberaden en standvastig, Ik zal overal met je zijn. En Israël volgt de nieuwe aanvoerder.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Een nieuwe leider, dezelfde God

Richtlijnen: Mozes was een dienaar van God. Hij heeft veel goed werk gedaan, maar is aan de grens van Kanaän ook aan de grens van zijn leven gekomen. Zijn taak is klaar, Mozes sterft. Voor zijn dood heeft hij van God een opvolger mogen aanwijzen. Het is Jozua, een gelovige man met geestkracht (Numeri 27). Jozua ontvangt dan Gods zegen.

Nu moet hij aan het werk. God zegt Jozua dat hij dezelfde opdracht heeft als Mozes: Israël in het beloofde land brengen. Dat moet hij steeds in gedachten houden, vastberaden en standvastig. Jozua krijgt dezelfde belofte als Mozes: dat God overal bij hem zal zijn. Nog drie dagen en ze zullen over de Jordaan zijn! God doet wat Hij belooft. Hij blijft altijd dezelfde, ook al is er een nieuwe leider.

In de Bijbel lezen wij Gods boodschap. Die wordt doorgegeven door mensen in de kerk. De mensen kunnen verschillend zijn, maar Gods boodschap is steeds dezelfde. God wil ons het goede geven, of het nu goed met ons gaat of dat het ons tegenzit. Altijd is Hij bij ons. Hoe reageren wij op Gods boodschap? Gaan we standvastig en vastberaden op weg met de Heer?

Extra Bijbelgedeelte: Psalm 84: 6-8

De mensen die bij God hun toevlucht zoeken, komen uiteindelijk thuis bij God.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Inleiding over Jozua en het Bijbelboek Jozua

We maken deze zondag een begin in het Bijbelboek Jozua. Anders de boeken hiervoor dus genoemd naar een persoon. En wel de menselijke hoofdpersoon van het boek, die van het eerste tot het laatste hoofdstuk aanwezig is. Jozua was de vertrouweling en opvolger van Mozes. Zijn oorspronkelijke naam was Hosea. Mozes gaf hem de naam Jozua (Num. 13:16). Nu heeft de naam Hosea al een prachtige betekenis: 'Hij geeft redding'. De naam Jozua bevat echter ook de Godsnaam: 'de HEER geeft redding'. Daarmee benadrukte Mozes van wie Hij de redding verwachtte en hoe hij Hosea – Jozua als werktuig van deze God zag tot redding van Israël. Het blijft bijzonder te bedenken hoe ook het Nieuwe Testament begint met de geboorte van een Jozua (en de nadrukkelijke opdracht dit kind deze naam te geven; Mat. 1:21). Ook in deze Jozua (via de Griekse vorm voor ons bekend als 'Jezus') kwam de HEER zelf zijn volk nabij, met als doel een redding te geven die Israël en heel de wereld omvat.

Jozua had zich al meerdere keren een moedig man betoond. Hij was legeraanvoerder in de veldslag tegen Amalek (Ex. 17:8-16). Ook was hij een van de twaalf verspieters die het in te nemen beloofde land moesten verkennen (Numeri 13 en 14). Jozua hoorde (samen met Kaleb) bij de minderheid die ondanks de kracht van de inwoners en hun steden het vertrouwen behield, waardoor hij bijna werd gestenigd. Vanwege dit (Gods)vertrouwen mochten Jozua en Kaleb als enige Israëlieten boven de (op dat moment) 20 jaar oud het beloofde land binnengaan.

Waar gaat het Bijbelboek Jozua over? We kunnen het grofweg in drieën verdelen. De hoofdstukken 1 t/m 11 beschrijven de tumultueuze periode van de intocht van het volk Israël in het door God beloofde land Kanaän. De hoofdstukken 12 t/m 21 gaan over de verdeling van het land en geven overzichten van verslagen koningen en steden. Het derde deel van het boek (22 t/m 24) bekrachtigt Gods verbond en beloften, maar verplicht en waarschuwt het volk ook zich daaraan te houden.

Jozua is bij is alles de aanvoerder en leidsman van het volk. Tegelijk is hij ook hun vertegenwoordiger bij God. God richt zich tot hem (al in 1:1) en Jozua richt zich tot God (als hij dat niet doet, loopt het fout). Het maakt Jozua tot veel meer dan een generaal en praktische uitvoerder van wat Mozes had voorbereid. Niet voor niets wordt het boek Jozua in het Jodendom tot de 'vroege profeten' gerekend. Het is niet bedoeld als historisch verslag van veldslagen, maar wil gelezen worden als een profetisch boek dat Gods bedoelingen laat oplichten. Dan gaat het dus ook over de heidense vrouw Rachab die tot Gods volk mag behoren (Jozua 2). En over de Gibeonieten die met een list een blijvende plaats in het land verwerven (Jozua 9). Denk ook aan het appèl dat klinkt in het verhaal over de zonde van Achan en de vernietigende uitwerking van hebzucht (Jozua 7).

Het vele geweld in dit Bijbelboek blijft ook in de vertellingen voor kinderen een lastige uitdaging. Met vergeestelijkte, symbolische of zelfs psychologiserende uitleg proberen sommigen hier een uitweg te vinden. Anderen laten elke historiciteit achter deze veroveringsverhalen los, maar vinden daarmee nog geen 'oplossing' voor de geschilderde hardheid en het strenge of zelfs wrede Godsbeeld dat voor velen uit deze hoofdstukken spreekt. Speelt hier ook een cultuurprobleem waarbij individualistisch denkende mensen als wij ons moeilijk kunnen inleven in door-en-door collectivistisch gestempelde samenlevingen in de oudheid? Wij kunnen ons daardoor niet meer voorstellen dat Achans zonde (Jozua 7) heel het volk raakt. En dat, wanneer Achan daarvoor de doodstraf krijgt, ook heel zijn gezin daarin wordt begrepen.

Een misschien al te lief en therapeutisch beeld van God speelt ons wellicht ook parten bij het lezen van zogenaamde geweldsverhalen in de Bijbel? Zo'n Godsbeeld past goed bij moderne westerse christenen met hun dikwijls comfortabele levens. De Bijbel ademt een andere levenssfeer, vol oorlog, honger en ziekte. Voortdurend wist je je als mens en volk op vele gebieden bedreigd. Een veilige plek en voldoende leeftocht om te bestaan waren nooit vanzelfsprekend. Het is goed te bedenken dat dit voor de meeste mensen op aarde nog steeds de dagelijkse werkelijkheid is. Christenen onder hen kijken dan ook anders dan wij naar een Bijbelboek als Jozua. Deze Bijbelverhalen tekenen ons immers een God die strijdt. Tegen onrecht en afgoderij, tegen machthebbers die zichzelf tot god hebben verheven en anderen onderdrukken. Dan worden eersten (Kanaänitische 'krachtmensen') laatsten. En laatsten (een verdrukt slavenvolk) worden eersten. Dat gaat er – zoals doorgaans in oorlogen het geval is - heftig aan toe. Toch mag de nadruk vallen op de bevrijding en nieuwe uitzicht dat dankzij Gods ingrijpen voor de onderdrukten daagt. Een groep ternauwernood ontkomen slaven krijgt een plek om te wonen en te leven. En – zo moeten we ook steeds bedenken – daarbij klinkt op de achtergrond de grote belofte en roeping die God met dit volk heeft (zie bijv. al in Gen. 12:1-3): een zegen te zijn voor alle volken op aarde. Van deze bestemming moet men ook de verhalen van verovering en inname van het land Kanaän niet losmaken.

Een laatste gedachte hierbij: Voor een christen schemert – bij het lezen van deze moeilijke Bijbelverhalen - daar misschien ook iets van een kruis doorheen? Dat ene kruis waarop de weerbarstige weg die God met Israël en de volken gaat, zal uitlopen. Het kruis waarin ook dit voor ons vaak onbegrijpelijke lijden zal worden opgenomen. Doordat God uiteindelijk zelf de verantwoordelijkheid op zich neemt en verzoening aanbiedt in zijn Zoon en onze Heer Jezus. 'Joshua – Jozua' heette ook Hij in de taal van het land waar hij optrad en Gods werk deed. Denkend over de oudtestamentische Jozua en de Bijbelverhalen die over hem gaan lezen, mogen we ook die Jozua (Jezus) voor ogen houden.

Bij het Bijbelgedeelte

Het eerste vers verwijst naar de dood van Mozes, 'de dienaar van de HEER'. We kunnen ons de impact daarvan op het volk nauwelijks voorstellen. Mozes was de leidsman en middelaar die de Israëlieten in Gods naam uit de slavernij had geleid. Door alle beproeving en opstand heen had Mozes het volk geleid en bij God vertegenwoordigd. Met als hoogtepunt wel de verbondssluiting op de berg Sinaï (de Tien Geboden), maar ook zijn rol ten aanzien van de verzoening met God na de onverkwikkelijke geschiedenis van het gouden kalf. Wie moet zo'n man vervangen? En dan ook nog eens met een onmetelijke taak die wacht: het innemen van het land Kanaän met zijn krachtige volken en vele versterkte steden?

Gelukkig was het goed beschouwd niet Mozes, maar de God van Mozes die het volk had uitgeleid en bewaard, vergeven en toegerust. En diezelfde God neemt ook nu het initiatief en richt zich tot Jozua. Hij bevestigt zijn belofte aan het volk en aan Jozua als nieuwe leider (verzen 2-6). Jozua moet zich gereedmaken om met het volk het land binnen te trekken dat God hun zal geven (het werkwoord 'geven' klinkt drie keer in deze verzen). Bijzonder is de plastische nadruk op elke plaats ('makoom'; vgl.; Mokum) die hun voetzool zal betreden (vers 3). Vanaf vers 5 richt de belofte zich op Jozua en zijn taak. Levenslang mag hij vertrouwen op Gods bijstand. De oproep om vastberaden en standvastig te zijn (vers 6) wortelt immers in de eed die God (al aan Abraham) heeft gezworen.

De verzen 7 en 8 verbinden de van Jozua gevraagde vastberadenheid en standvastigheid met de 'tora', de wet of onderwijzing met Gods heilzame richtlijnen. Mozes was Jozua daarin voorgegaan en hij mag daar op geen enkele manier van afwijken. Belangrijk is de gedachte dat Gods onderwijzing zelf de weg is die Gods volk het beloofde land binnenleidt. Meer dan menselijke plannen of een krachtig leger maakt dat het verschil. Toen en nu!

In vers 9 klinkt voor de derde maal de oproep om vastberaden en standvastig te zijn. De zekerheid daartoe ligt in de (inhoudelijk aan vers 5 gelijke) belofte: 'want waar je ook gaat, de HEER, je God, staat je bij.'

Vanaf vers 10 lezen we hoe het volk wordt aangespoord om zich klaar te maken de Jordaan over te trekken. De symbolische betekenis daarvan klonk al in vers 2. Het volgende gedeelte richt zich echter voornamelijk op de leden van drie stammen: Ruben, Gad en (de helft van) Manasse. Zij zouden namelijk aan de oostzijde van de Jordaan hun toekomstige woongebied krijgen. Daartoe hoefden zij dus niet over te steken om het gevecht om het overige land aan te gaan. Hun woongebied was immers al veroverd (zie o.a. Num, 21:10-30). Maar dat is niet de bedoeling. Gods opdracht is helder. Vrouwen, kinderen en vee mogen deze Israëlieten in het 'Overjordaanse' achterlaten. Zelf moeten ze meetrekken en –vechten, totdat er rust voor allemaal is (vers 15). Nadrukkelijk wordt in deze verzen de autoriteit van Mozes ingezet die deze landverdeling had verordend, maar ook alle stammen aan de gehele missie had verplicht (zie Numeri 32 en Deut. 3:18:20).

Voorbeeldig is het antwoord dat vanaf vers 16 klinkt. Ze beloven niet alleen te doen wat Jozua hen vraagt, maar zelfs meer dan dat: Overall waar hij hen zendt, zullen zij gaan. Opnieuw klinkt de naam van Mozes. Zoals ze hem gehoorzaamden, zullen ze nu Jozua volgen. Klinkt er nog enige aarzeling in de bedewens dat God met Jozua moge zijn, zoals Hij dat met Mozes was? Het laatste vers is weer heel ferm. Desertie wordt met de dood bestraft. En de oproep 'wees vastberaden en standvastig' klinkt tot besluit niet alleen als aansporing voor Jozua, maar ook voor elke Israëliet.

Vers voor vers

- Vs. 1 '... zei de HEER tegen Jozua, de zoon van Nun en de rechterhand van Mozes'. Oudere vertalingen spreken over Jozua als 'de dienaar van Mozes'. Let op het onderscheid met Mozes die in het eerste versdeel 'de dienaar (of 'knecht'; In het Hebreeuws een ander woord dan bij Mozes) van de HEER' was. Jozua wordt hier dus heel bescheiden voor het voetlicht gebracht. Alle nadruk valt op God die ook na het sterven van zijn dienaar Mozes zijn belofte gestand doet.
- Vs. 8 'Leg dat wetboek geen moment terzijde...'. Bij dit wetboek kunnen we denken aan het zogenaamde 'verbondsboek' (Exodus 20 t/m 23; vgl. Ex. 19: 7-8, 25). Ze bevatten de Tien Geboden en tal van regels over concrete levenssituaties.
- Vs. 10 'Jozua gaf toen de schrijvers van het volk de opdracht.' Oudere vertalingen hebben het over 'opzieners' of 'leiders'. Inventarisatie en administratie behoorden tot hun taak, die echter breder was. Hier functioneren deze hulpkrachten als boodschappers namens Jozua aan het volk.
- Vs. 11 'Het zal over drie dagen de Jordaan overtrekken...': Altijd weer drie dagen... Binnen drie dagen werd het lot van de schenker en bakker beslecht (Genesis 40). Drie dagreizen wilde Mozes met het volk de woestijn intrekken (o.a. Ex. 5:18). Drie dagen was er dikke duisternis in Egypte (Exodus 10). Drie dagen houden de verspieters zich straks in Jericho schuil (Jozua 2). Er zijn nog vele andere voorbeelden.

Tot in het Nieuwe Testament toe waar onze Heer Jezus voorzegde dat Hij zou sterven en na drie dagen opstaan (Mar. 8:31 e.a.). Drie dagen staan zo voor een tijd van wachten en voorbereiden, waarna een beslissende actie volgt, vaak van Godswege. Zo mocht ook het volk op de grens van het beloofde land daar actief naar uitzien. Het zou overigens anders lopen, door de lotgevallen van de verspieders en een verblijf bij de Jordaan (Jozua 3; ook daar 'drie dagen')

Vs. 15 'totdat de HEER u allemaal rust geeft...': Zo moet dat gaan onder Gods volk. Ook in de gemeente van Christus toch? Het gaat niet aan de kantjes er af te lopen omdat jij jouw zegen wel binnen hebt, terwijl broeders en zusters nog lijden of tekortkomen...

Vraag

Heb je het wel eens meegemaakt? Dat je moet beginnen aan een onmogelijk lijkende klus? Dat mensen die je daar goed bij kon gebruiken, net op dat moment niet meer beschikbaar zijn? Bedenk eens voorbeelden, in je familie, werk of kerk? Wat doet dat met jouzelf en met mensen om je heen? Wat doet het met je relatie met God?

Auteur: WMdB

Liederen

Psalm 145	
Lied 969	(=Gezang 308 LvdK)
Gezang 304 LvdK	
Wees niet bang	Op Toonhoogte 556
Juich, doe mee allemaal	Op Toonhoogte 536
Ik volg de Heer	Hemelhoog 305
Ik kijk omhoog naar de bergen	Op Toonhoogte 517
Uw Woord	Hemelhoog 37

Auteur: PZ

Eerst Mozes, nu Jozua

Inleiding

Het is ochtend. Pim komt aan op school. Vandaag brengt papa hem naar de deur. Als ze daar aankomen, staan alle kinderen van de klas voor de deur. Het is een hele drukte. Alle kinderen praten door elkaar. Pim kijkt papa vragend aan. 'Eens kijken', zegt papa. Hij voelt aan de deurklink. De deur is op slot. Wie moet de kinderen nu lesgeven vandaag? Waar zou de juf zijn? Als zij er niet is, dan moeten ze weer naar huis. Opeens gaat de deur open. Juf Sara staat in de deuropening. Zij is niet de juf van Pim, maar wel een juf van de school. 'Welkom kinderen, kom allemaal maar gauw binnen'. 'Vandaag ben ik de juf'. 'Jullie eigen juf is ziek, toen ik dat hoorde ben ik snel naar school gekomen'. Pim geeft papa snel een kus en loopt de school in. Gelukkig ging de deur open, vandaag wordt een fijne dag met juf Sara.

Bijbelvertelling

Mozes is er niet meer. De leider die de Israëlieten uit Egypte leidde is op de berg Nebo gestorven. Iemand moet het volk naar het beloofde land brengen. Maar wie? Wie gaat hun de weg wijzen? Jozua is een heel wijze man. Daarom luisteren de Israëlieten nu naar hem. God zelf vertelt aan Jozua dat Hij ook wil dat Jozua de nieuwe leider is.

Voordat Mozes stierf, had hij Jozua gezegend en verteld dat hij de nieuwe leider zou zijn. Het is een grote en belangrijke taak, om het volk naar het beloofde land te brengen. God belooft aan Jozua dat Hij hem zal helpen, overal waar hij gaat. Hij zegt tegen Jozua: 'Wees sterk en moedig, Ik zal je helpen om alles te ontvangen wat Ik beloofd heb. Overal waar je naartoe gaat, zal Ik bij je zijn. Ik bescherm je en Ik help je'.

Dat geeft Jozua moed. De andere leiders van het volk Israël, luisteren goed naar Jozua. Ze beloven hem dat ze goed zullen luisteren en gehoorzaam doen wat hij zegt. Samen vertrouwen ze op God, Hij wijst de weg en zorgt voor zijn volk.

Vragen

- Heb jij weleens gemerkt dat God je hielp?
- Ken je iemand die op God vertrouwt? Kun je daar iets over vertellen?

Auteur: SvK

De opvolger van Mozes

Inleiding

De volgende paar weken vertellen we een verhaal uit het Oude Testament. Het volk Israël heeft lange tijd als slaven in Egypte gewoond, maar zijn uiteindelijk ontsnapt. Nu zijn ze op weg naar het beloofde land. Mozes leidde het volk. Wat weten jullie over dat verhaal?

Mozes was een van de belangrijkste profeten van God ooit. Hij deed wonderen in Egypte en nam het volk Israël mee naar het beloofde land. Maar daar kwam hij zelf nooit aan en dat is lastig voor het volk. Luister maar.

Bijbelverhaal

De Israëlieten staren naar de hoge bergen in de verte. De rivier de Jordaan kabbelt kalm naast hen, maar de mensen zijn van streek. Mozes had zojuist een laatste keer tot hen gesproken, had zich toen omgedraaid en was naar de berg gelopen. God had Mozes verteld dat hij daar op een berg een laatste keer het beloofde land kon zien, maar dat hij daarna zou sterven.

Ook Jozua is verdrietig. Hij heeft jarenlang Mozes bij alles geholpen: van het leiden van het volk tot het verkennen van het beloofde land. Nu... moet hij het stokje overnemen. Dat maakt Jozua bang. De leegte die Mozes had achtergelaten voelt enorm, hoe kan hij dat gat ooit vullen? Jozua weet niet wat hij nu moet doen, dus trekt hij zich in zijn tent terug om tot God de bidden. Hij vouwt zijn handen en voelt zich gelijk minder alleen.

Tot zijn blijdschap hoort hij de stem van God om zich heen. 'Mozes is zojuist gestorven, Jozua. Ik had aan hem beloofd het volk dit land te geven, Kanaän. Mozes kan niet meer mee, maar die belofte wil ik houden. Dus moet jij, als de nieuwe leider van Israël, met het hele volk de Jordaan overgaan en het land binnentrekken.'

Jozua is blij om dat te horen, maar twijfelt toch nog. 'Zal het volk wel naar mij luisteren?'

'Zolang jij leeft, zal ik je helpen,' zegt God. 'Jou verlaat ik niet en Israël laat ik ook niet in de steek. Zolang ik erbij ben, zal het jullie lukken om Kanaän te veroveren. Maar je moet je wel aan mijn regels houden. Houd je aan de Tien Geboden die ik aan Mozes heb gegeven. Dan hoef je nergens bang voor te zijn en kun je zelfverzekerd het volk leiden. Ik ben bij je.'

'Dankuwel, God', zegt Jozua.

Nu God hem moed heeft ingesproken, weet Jozua wat hij moet doen. Hij loopt zijn tent uit en roept een vergadering bijeen voor de leiders van de stammen van Israël. Ze komen alle twaalf samen in een tent.

'Welkom allemaal', begint Jozua. 'Mozes is gestorven, maar dat betekent niet dat we nu moeten opgeven. God is er nog steeds en Hij wil ons nog steeds het land geven dat Hij ons beloofd heeft. Dus zorg ervoor dat iedereen zijn tassen inpakt en voedsel meeneemt, want we gaan over drie dagen verder reizen, Kanaän in. Kanaän gaan we over de twaalf stammen verdelen, maar stop niet zodra jouw stukje land veroverd is. Help eerst de andere stammen, we stoppen pas als heel Kanaän van Israël is. Dan pas mag je gaan wonen op het stuk land dat Mozes voor jouw stam heeft aangewezen.'

Jozua kijkt de twaalf stammenleiders aan. Zouden ze naar hem luisteren?

Tot zijn grote opluchting knikken ze alle twaalf. 'Zoals we naar Mozes hebben geluisterd, zo zullen we ook naar u luisteren, Jozua. Wij zullen tot God bidden en vragen of Hij u wil helpen om Israël te leiden.'

Zo krijgt Israël een leider om Mozes op te volgen.

Slot

Jozua vond het best spannend om de nieuwe leider van Israël te worden, maar God beloofde dat hij hem niet in de steek zou laten.

Ben jij wel eens bang om iets te doen? Heb je God daarbij wel eens om hulp gevraagd?

Auteur: RvR

Een nieuwe leider, dezelfde God

Suggestie

Gebruik een oude landkaart van Israël om aan te wijzen welke stukken land God aan het volk wilde geven. Belangrijk om dit te laten zien, juist in deze tijd waarin men probeert stukken land af te pakken van Israël en te geven aan de Palestijnen.

Vraag

Jullie hebben allemaal een naam gekregen. Wie weet er iets over zijn naam te vertellen? Van wie heb je die gekregen? Ben je vernoemd? Wie kent de betekenis van zijn naam?

In de tijd van de Bijbel waren namen heel belangrijk. Jozua heette bijvoorbeeld eerst Hosea. Dat betekent: 'Hij geeft redding'. Mozes noemde hem later Jozua en dat betekent: 'De HEER geeft redding'. Je zult de komende tijd meer horen over Jozua. Onthoud dan de betekenis van zijn naam. Je gaat dan ontdekken dat het klopt: 'De HEER geeft redding!'

Bijbelverhaal

Vorig jaar is de koningin van Engeland overleden. Hoe heette zij? (Queen Elizabeth). Het volk was in diepe rouw. Haar zoon Charles stond al klaar. Hij werd de nieuwe leider. Koningin Elizabeth heeft heel lang geregeerd. Wat zo mooi was, ze vertelde dat God haar altijd hielp, dat ze het niet alleen kon. Dus ook al ben je zo'n belangrijk persoon, de leider van je volk, je kunt niet zonder God. Dat beseftte deze koningin heel goed.

Het volk Israël is in diepe rouw. Hun leider, Mozes is gestorven. Maar God laat het volk niet alleen. Mozes heeft Jozua aangewezen als zijn opvolger, een nieuwe leider voor het volk van God. Nee, geen zoon van Mozes, zoals dat met koningshuizen gaat, maar iemand die heel veel voor Mozes deed, hem overal hielp.

Maar ja, daar zit je dan. Je grote voorbeeld is dood en jij moet het stokje overnemen. Waar moet je beginnen? 'Jozua, nu mijn dienaar Mozes dood is, moet jij het volk gaan leiden. Je moet met dit volk de rivier de Jordaan overtrekken en gaan naar het land dat Ik dit volk heb beloofd'.

Jozua, nog in gedachten hoe het nu verder moet nadat hun leider is gestorven, schrikt op. Iemand spreekt tot hem. Voor Jozua is dat niet vreemd. Zo vaak heeft hij van Mozes gehoord dat God tot hem had gesproken. Spreekt God nu ook met hem? Hij luistert: 'Jozua, weet dat Ik jullie elk stuk land zal geven dat Ik aan mijn knecht Mozes heb beloofd. Je zult mogen wonen van de woestijn tot aan de Libanon en tot aan de grote rivier de Eufraat, tot aan de grote zee in het westen'. (wijs aan op de kaart). Jozua luistert aandachtig. Is deze opdracht niet te groot voor hem? Mozes was een groot leider, maar hij? Dan ineens beseft hij dat Mozes zo'n groot leider kon zijn, omdat God hem hielp. God gaf hem aanwijzingen. Mozes kon altijd bij God terecht. Dat heeft Jozua wel gezien, toen hij met Mozes optrok. Hij wil ook leren goed te luisteren als God spreekt.

'Jozua, zoals ik Mozes heb geholpen, zo zal ik ook jou helpen. Ik zal altijd bij je zijn en jou niet verlaten. Zul je dat nooit vergeten? Weest vastberaden, durf besluiten te nemen, ken je doel, wees trouw in liefde. Jij moet mijn volk leiden naar het nieuwe land dat Ik hun heb beloofd aan hun voorouders. Je moet dit land voor hen veroveren, dan zal Ik het aan hen geven. Blijf vooral ook heel goed naar Mij luisteren, naar alles wat Ik Mozes heb verteld in de wetten. Houd je daaraan, wijk er niet van af, want dan zul je slagen in de opdracht die Ik je heb gegeven. Lees dag en nacht mijn woord, de wet. Want dan alleen kun je slagen. Je zult voorspoedig zijn'.

Jozua denkt terug aan die dag toen Mozes met de twee stenen tafels de berg af kwam en God hem woorden gaf waar de Israëlieten zich aan moesten houden. Al heel vaak heeft hij deze woorden gehoord. Ja, hij heeft ze zelfs uit zijn hoofd geleerd. Woorden van God kun je maar beter goed onthouden en natuurlijk ook toepassen. Dat geldt vast en zeker ook voor mij, en voor jou: woorden van God uit het hoofd leren, zodat je niet vergeet wat God heeft gezegd.

Lang kan Jozua niet wegdromen, want opnieuw begint God te spreken:

'Jozua, wees dus standvastig, moedig, vastberaden. Laat je niet ontmoedigen, want Ik ben jouw God en Ik sta jou altijd bij'.

Jozua houdt zijn adem in. Heeft God dat allemaal tegen hem gezegd? Ja, hij wil standvastig zijn en moedig en vastberaden en zal zich niet laten ontmoedigen. Alleen zijn dat wel grote woorden. Maar hij weet: God is altijd bij mij en Hij zal mij helpen.

Vol goede moed roept Jozua de schrijvers van het volk bij elkaar en geeft ze een opdracht: 'Ga samen het hele kamp door, zorg dat je niemand vergeet en zeg tegen de mensen dat ze eten klaar moeten maken en over drie dagen klaar moeten staan. Dan trekken we samen de rivier de Jordaan over om het land daar in bezit te nemen dat God ons heeft beloofd. Hij zal ons dit land geven'.

Tegen de stammen van Ruben en Gad en ook een deel van de stam van Manasse zegt hij: 'Jullie moeten je houden aan de opdracht van Mozes. Hij zei: 'De Here God zal je vrede schenken en jullie dit gebied geven. Jullie vrouwen, kinderen en vee moeten aan deze kant van de rivier blijven, in het overjordaanse gebied. Maar alle mannen die kunnen vechten moeten meegaan om het hele land te veroveren. We vechten door, totdat de HEER jullie allemaal vrede geeft in het land dat de Here God jullie heeft gegeven. Dan pas mag je weer teruggaan naar je eigen familie en je eigen huis'.

Voor het volk is het duidelijk. Ze hoeven niet meer te rouwen om Mozes. God heeft hun een nieuwe leider gegeven. Ze geven dan ook eensgezind antwoord: 'Wij zullen alles doen wat u ons bevolen hebt. Ook zullen wij overal naar toe gaan waar u ons heen stuurt.'

Zoals we naar Mozes hebben geluisterd, zo zullen we ook naar u luisteren. We bidden voor u dat de Here God u zal bijstaan, zoals Hij dat ook bij Mozes deed'. Jozua is onder de indruk van de woorden van het volk. Maar er wordt nog meer gezegd: 'Iedereen die niet naar u luistert en zich tegen uw bevelen verzet, tegen welk bevel dan ook, zal worden gedood. Wees vastberaden en standvastig, Jozua!' God heeft tegen hem gezegd dat hij vastberaden en standvastig moet zijn. Nu hoort hij dezelfde woorden ook van het volk. Jozua voelt zich gesterkt en bemoedigd. Het nieuwe land zal hem niet zomaar in de schoot worden geworpen, dat begrijpt hij wel, ze moeten ervoor vechten, maar God zal hen de overwinning geven. Dat heeft Hij beloofd! God was met Mozes en zal dat ook met Jozua zijn. Want God blijft dezelfde. Ook nu voor jou en mij!

Auteur: JvVvN